

سالروز تاسیس لژ فراماسونی تهران در ایران

۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۳ ساعت ۲۳:۲۵

لژ تهران نخستین لژی بود که با اجازه رسمی انگلستان در ایران به زبان فارسی تاسیس شد و تابع قانون اساسی اسکاتلند بود

این لژ بلافاصله پس از انحلال لژ فرانسوی همایون کار خود را آغاز کرد. انگلیسی‌ها برای اینکه پایه‌های محکمی را برای فراماسونری در ایران بنیان نهند، چند تن از چهره‌های شاخص خود، چون لنل استراکر، کریستوفر فری، اوانس اوانسف، صالح چتایات و الیاس دبی را مامور این کار کردند، آنان نیز هفت نفر را از میان عوامل ایرانی خود برای انجام کار برگزیدند.

طبق سند مورخ ۱۹ دی‌ماه ۱۳۴۶ ساواک: «درخواست تاسیس یک لژ جدید توسط سلیمان بهبودی و محمد قباد ظفر به شرف عرض اعلیحضرت همایون رسید و با اجازه وی در سال ۱۳۳۳ هیأتی مرکب از ۷ نفر (سلیمان بهبودی رییس تشریفات دربار، دکتر ناصر بهبودی پسر او، مهندس محسن فروغی، مهندس حسین شقاقی، دکتر غلامرضا کیان، دکتر علی‌اصغر خشایار و نصرالله آذری) به بصره رفته و به عضویت لژ «فیحا» درآمدند. پس از سه سال منشور تاسیس لژ روشنایی در تهران در تاریخ ۱۶ آبان ۱۳۳۶ به نام افراد فوق و هفت تن دیگر صادر شد.»

سند دیگر ساواک چنین حکایت می‌کند: «نخستین کسی که از بصره به تهران آمد، میرعبدالباقی یکی از اعضاء موسس و موثر انگلستان و شاید هم اینتلیجنت سرویس در خاورمیانه بود. او که خود از اعضای موثر سازمان فراماسونری اسکاتلند در ممالک غربی و سایر کشورهای خاورمیانه است پس از ورود به تهران در شمیران در باغی متعلق به دختر نظام‌السلطنه مافی که همسر شیخ خزعل بوده و هم اکنون خانه مسکونی مهندس حسین شقاقی و محل تشکیل لژ فراماسونری در آنجا قرار دارد، ساکن و چند اطاق را به صورت معبد و محل لژ درآورده و سپس با حضور آلكس ت. برتن دبیر لژ اسکاتلند مقیم ادینبورگ انگلستان لژ روشنایی در تهران با حضور عده‌ای از روسای لژ فیحا بصره تشکیل شد.»

سند فوق، پس از ذکر نام ۲۶ تن از روسای لژ فیحای بصره که در مراسم تاسیس لژ روشنایی در تهران شرکت داشتند، می‌افزاید:

«۲۶ نفر فوق‌الذکر همه از روسای قدیم و جدید و موثرترین فراماسونری در بصره هستند که از طرف گراند لژ انگلستان ماموریت توسعه فراماسونری در جنوب ایران، سواحل عربستان سعودی، شیخ‌نشین‌های سواحل خلیج فارس و حتی داخل ایران هستند و اکثراً ماموریت‌های سرکشی و غیره [به] موسسات فراماسونری در ایران و سایر کارهای علنی و سری دارند. لژ روشنایی در تهران پس از تشکیل و رسمیت یافتن آن، نخستین جلسه [خود] را با حضور آقای حسین علاء تشکیل داد.»

این لژ در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۷ با نام لژ تهران اعلام موجودیت کرد. الکساندر فیروزی بوختن، حضرت دبیر ارجمند اعظم و مکنیل واتسون، حضرات خزانه‌دار ارجمند اعظم به تهران آمدند و رسماً لژ را افتتاح کردند. اولین استاد اعظم که برای این لژ انتخاب شد مهندس حسین شقاقی بود که از او با عنوان حضرت استاد ارجمند نام می‌بردند.

در سال‌های ۱۳۳۷-۱۳۴۷، لژهای تابع گراند لژ اسکاتلند گسترش یافتند و لژهایی چون کورش (آذر ۱۳۳۹)، خیام (آبان ۱۳۴۰)، اصفهان (اردیبهشت ۱۳۴۳)، ژاندارک (اردیبهشت ۱۳۴۵)، اهواز (مرداد ۱۳۴۵)، آریا (دی ۱۳۴۵)، خوزستان (اردیبهشت ۱۳۴۶)، نور (خرداد ۱۳۴۶) و کرمان (آبان ۱۳۴۷) تاسیس شدند.

در سال ۱۳۴۵ برای اداره لژهای تابع گراند لژ انگلستان یک گراند لژ محلی به نام لژ اعظم ناحیه ایران تاسیس شد. گراند لژ فوق حدود ۲/۵ سال فعالیت داشت و با تحولات سال ۱۳۴۷ در «لژ بزرگ ایران» ادغام شد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۵۱۴/سالروز-تاسیس-سالروز-۲۲۵۱۴>